

Fra Rigsdagen.

Første Behandling af Forslag til Lov om Adgang for Lærerinder til overordnede Stillinger i den offentlige Folkeskole og til Enelærerembeder paa Landet.

(Forslaget er senere vedt ved 3. Beh. i Landst. og er altsaa dermed færdig fra Rigsd. Side).

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Jeg skal for det højtærede Ting fremsætte Forslag til Lov om Adgang for Lærerinder til overordnede Stillinger i den offentlige Folkeskole og til Enelærerembeder paa Landet. Efter den nugældende Ordning har Lærerinder ikke Adgang til disse Embeder. I det Forslag til Lov om Tilsyn med Folkeskolen, som var fremsat i Samlingerne 1911—12 og 1912—13, var der optaget Bestemmelser om at give Lærerinder Adgang med visse Indskrænkninger til disse Embeder. Lovforslaget blev imidlertid ikke ført igennem, vel nærmest fordi Tingene ikke kunde blive enige om Affattelsen af den bekendte § 8. Siden har der undertiden rejst sig Krav om, at Lærerinder maatte blive berettigede til at søge de overordnede Embeder, og disse Krav har ogsaa været rejste indenfor dette høje Ting, navnlig i Aar af det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) i Anledning af, at man i Kolding ved en Skole nærmest for mindre Børn til Overlærerinde ønskede en Lærerinde, som ansaas for særlig kvalificeret til dette Embede. Da det ifølge Lovgivningen ikke lod sig gøre, mener jeg ved dette Lovforslag at imødekomme en Trang, jeg godt kan forstaa maa være til Støde, til at skaffe Lærerinder Adgang til at søge disse overordnede Stillinger. Lovforslaget gaar altsaa ud paa at give Lærerinder Adgang til Første- og Enelærerembeder paa Landet, til Overlærer- og Skoleinspektørembeder ved de kommunale Købstadskoler og Skoler med Købstadskoleordning. Man maa ved dette sidste særlig tænke paa saadanne Skoler, som omfatter mindre Børn, og de Skoler, der i alt Fald paa de højere Klassetrin kun omfatter Piger. Jeg skal anbefale dette Lovforslag til det høje Tings Velvillie og særlig til hurtig Fremme. Det vil have sin Betydning netop for det specielle Tilfælde, som har været fremhævet under Finanslovforslagbehandlingen, om dette Lovforslag kunde blive vedtaget, saa at man i Kolding kunde faa den meget ønskede Lærerinde til Overlærer ved Underskolen der.

Laursen (Venstre): Jeg haaber, at dette lille Lovforslag, som jeg vil anbefale til det høje Ting, vil møde en lidt større Velvillie og sætte Sindene noget mindre i Bevægelse end det Lovforslag, vi lige har behandlet. Man kan med Rette kalde det foreliggende Lovforslag lille; thi det omfatter kun tre Linier, og det indskrænker ogsaa det Spørgsmaal, som det omhandler, til noget forholdsvis lidet. Jeg vil sige den højtærede Minister Tak for, at han er fremkommet med Lovforslaget, fordi det, saa vidt jeg skønner, er et Vidnesbyrd om, at man nu fra alle Sider vil yde Lærerinderne en Anerkendelse for det Arbejde, de har gjort i Folkeskolens Tjeneste, ved at give dem Adgang og Ret til ogsaa at søge de overordnede Stillinger indenfor Folkeskolen. Der er et enkelt Spørgsmaal, der muligvis kunde have været taget med ind under Drøftelsen, nemlig Spørgsmaalet om, hvordan Lønnen for disse Stillinger skulde være, naar det var en Kvinde, der beklædte dem. Jeg tror dog, det er rigtigt, at Ministeren har udeladt det, saa at vi ikke tager det store og omfattende Spørgsmaal om lige Arbejde og lige Løn med alt, hvad dertil hører, op ved denne Lejlighed, hvor det drejer sig om et Omraade, hvor Kvinderne i lang Tid har gjort sig gældende, og hvor de har vundet Anerkendelse for et godt Arbejde. Men naar jeg siger dette, at jeg finder det rigtigt, at vi forbigaar dette Spørgsmaal ved denne lille Lejlighedslov, saa skal det ikke betyde, at der dermed, i alt Fald for vort Vedkommende, er taget Parti i det store Spørgsmaal om Forholdet mellem Løn og Arbejde, om Kvinders og Mænds Ligestilling i denne Henseende. Det er et Spørgsmaal, som vi vistnok helst maa behandle efterhaanden, som det kommer frem. Jeg vil derfor anbefale det høje Ting at modtage dette Lovforslag med Velvillie og give det en hurtig Behandling. Jeg kan ikke tænke mig, at det skulde trænge til at komme i Udvalg. Jeg tror, at vi gør vor Folkeskole en Tjeneste ved at vedtage dette lille Lovforslag.

*) Nedsættelse af en Seminariekommision.

Nøhr (Radikal): Jeg skal paa mit Partis Vegne give det foreliggende lille Lovforslag den bedste Anbefaling. Jeg glæder mig over, at der derved gives Lærerinder Adgang til i nogen Grad at blive Medledere indenfor Folkeskolen. Der kunde maaske have været Anledning til at gaa et Skridt videre og ogsaa give dem Adgang til de øverste Stillinger indenfor Folkeskolen. Men da den offentlige Skoles Forhold inden ret længe maa tages op til almindelig Drøftelse, maa jeg gaa ud fra, at ogsaa Spørgsmaalet om Kvinders fulde Ligeberettigelse med Mænd indenfor Skolens Omraade da vil komme til Behandling og finde sin Løsning. Jeg skal altsaa her indskrænke mig til at slutte mig til den ærede foregaaende Talers Ønske om, at Lovforslaget maa blive fremmet og fremmet hurtigt.

Vilhelm Rasmussen (Socialdemokrat): Paa Socialdemokratiets Vegne kan jeg ligesom de to foregaaende ærede Talere slutte mig til det foreliggende Lovforslag og udtale Glæde over, at et saadant Lovforslag er blevet fremsat. Det kan jo ikke blot motiveres dermed, at man ikke alene har givet Kvinder fuld Ligeberettigelse med Mænd som kommunale Vælgere, men ogsaa gjort dem fuldt ligeberettigede med Mænd med Hensyn til politisk Valgret, men det kan ogsaa for Socialdemokratiets Vedkommende motiveres med, at dette Parti altid har ønsket at ligestille Mænd og Kvinder ogsaa i det økonomiske Liv. Vi ønsker, at Kvinder skal kunne konkurrere med Mænd under fuldkommen lige Vilkaar, men i Modsætning til, hvad den ærede Ordfører for Venstre (Laursen) sagde, netop paa det Vilkaar, at der gives lige Løn for lige Arbejde. Og ud fra dette Synspunkt maa vi være glade ved, at den højtærede Kultusminister har foreslaaet, at Lærerinder lige saa vel som Lærere skal have Adgang til Førstelærerembeder og til Enelærerembeder ude paa Landet, og at de lige saa vel som deres mandlige Kolleger skal kunne blive Overlærere eller Skoleinspektører ved Købstadskoler og Skoler med købstadmæssig Ordning.

Men medens jeg saaledes paa Socialdemokratiets Vegne fuldt ud kan tiltræde Lovforslaget, maa jeg dog tage et lille Forbehold med Hensyn til et enkelt Punkt i den højtærede Ministers Bemærkninger til Lovforslaget. I Slutningen af sine Bemærk-